

THEMA

WOORDWIJS I

Het streven van de Geest volgens Romeinen 8

W.F. Wisselink

Je komt thuis van de gemeentevergadering. Je bent verdrietig.

Het was echt vreselijk. Jansma had gezegd dat we de synodalen achternagaan. De kerkenraad doet maar, en de gemeente moet alles slikken. De dominee had hem het woord ontnomen, maar Jansma had gewoon doorgepraat. Anderen hadden zich er ook mee bemoeid. Die vonden het goed van Jansma, dat hij ze eindelijk eens de waarheid had gezegd.

Je komt thuis, en je leest Romeinen 8. Paulus schrijft het daar zo mooi. Volgens hem leidt het streven van de Geest tot leven en vrede. Nou, in de kerk zie je daar niet zoveel van.

De Geest van God geeft ons een nieuwe wet (vers 1-4)

We hebben allemaal te maken met de wet. Het wonderlijke van die wet is, dat hij ons op slechte ideeën brengt. Je mag *niet* stelen, maar de mensen gingen het toch doen. Je mag *niet* echtbreken, maar na een aantal jaren huwelijk wil je wel eens wat anders. Je mag *niet* doodslaan, maar pesten is een leuke sport. Het is zo erg, dat Paulus de wet zelfs kan aanduiden als 'de wet van de zonde'. Samen zijn we daaraan onderworpen. We gaan de ondergang tegemoet. Het is dus 'de wet van de zonde en van de dood'.

De wereld loopt hopeloos vast. Maar God komt tussenbeide. Hij stuurde zijn eigen Zoon. Wat was Gods boodschap? God had een heel belangrijk bericht voor de mensen. 'Geen smoesjes!' Dat zei God eigenlijk. 'Zit niet te kletsen dat je er niks aan kunt doen. Houd maar liever je mond, in plaats van te zeggen dat God je zo gemaakt heeft. Kijk maar eens naar Gods Zóón. Hij is mens geworden, net als jullie. Hij leefde tussen jullie in. Hij had met precies dezelfde dingen te maken als jullie. Maar wat deed Hij? Hij deed alleen maar *goeie* dingen'. Dat was Gods bericht voor de mensen. God maakte duidelijk dat zonde er echt niet bij hoort. Wij denken wel eens dat je niet kunt leven zonder zonde, maar God weet wel anders, en Hij zegt wel anders! 'De zonde hoort er niet bij!' Hij heeft de zonde veroordeeld.

En nu zijn wij vrij. We hebben niet langer te maken met de wet van de zonde die leidt tot de dood. Er is een nieuwe wet! De Geest van God geeft die nieuwe wet. Die wet staat vol bevrijdende regels. Ze hebben te maken met Christus Jezus.

Je hebt hier zo je gedachten bij. Je denkt: Paulus, wat schrijf je het toch ingewikkeld. Het is moeilijk, en tegelijk klinkt het feestelijk. Maar, Paulus, in de werkelijkheid zie ik er zo weinig van. Die gemeentevergadering waar ik vandaan kom, was een ramp; allemaal christenen bij elkaar, en ze maakten elkaar uit voor alles wat lelijk is. En nu ik thuis ben, merk ik ook zo weinig van die nieuwe wet. Ik word er helemaal triest van. Ik vraag me af: 'Ben ik dan helemaal verkeerd bezig?'

De Geest van God bewerkt in ons een nieuw streven (vers 5-10)

In Romeinen 8 schrijft Paulus nogal in tegenstellingen. Dat doet hij ook als hij schrijft over onze gezindheid (over ons streven). Hij maakt duidelijk dat je twee richtingen uit kunt: de donkere kant: van vlees en dood, of de lichte kant: van Geest en leven en vrede.

Wij hebben niet altijd het idee dat de tegenstelling werkelijk zo groot is. We kennen christenen, mensen die elke dag in de Bijbel lezen, maar het zijn vervelende mensen. We hebben liever maar niet te veel met ze te maken. En omgekeerd kennen we hele aardige mensen, sociale mannen en vrouwen, die niets van God willen weten. Ze 'hebben' gewoon niets met Hem. Dat wij wel iets met Hem 'hebben', dat vinden ze wel goed. Maar zelf kunnen ze prima zonder Hem, menen ze. Ondertussen hebben ze een vriendelijk woord voor de één en een aardig gebaar voor de ander. Met zulke mensen valt heel goed te leven. Daardoor zien we de tegenstelling niet zo scherp, die tegenstelling tussen donker en licht, tussen vlees en Geest.

Toch laat Paulus de tegenstelling staan. Tussen vlees en Geest is volgens hem een onoverbrugbare tegenstelling.

Fijne mensen zonder God zijn geschokt over wat er gebeurt. Ze willen vreselijk geweld bestrijden. Ze willen hun medemensen beschermen. Ze willen een warme samenleving die doortrokken is van respect van de één voor de ander. Maar ze blijven vastzitten in de oude wet. Het *systeem* is fout. Je kunt dankbaar zijn voor wat ze willen, maar tegelijk moet je (verdrietig) vaststellen dat het op niets uitloopt. Want hoe mooi het ook is wat ze willen, Paulus laat zien wat de diepste

drijfveer is van mensen die leven zonder God: *verzet* tegen God. We moeten het zien te redden zonder Hem. Dat is de donkere kant.

De lichte kant komt ons daarmee wat duidelijker voor ogen te staan. Geen verzet tegen God, maar *overgave* aan God. Je laat je niet de wet voorschrijven door je lichaam, maar door de Geest van God. Het *systeem* moet nieuw zijn, je diepste drijfveer moet nieuw zijn. Dat is de les die Paulus ons leert. Paulus erkent de werkelijkheid van de zonde. Hij schrijft zelfs (in vers 10) dat het lichaam *dóód* is vanwege de zonde; met dat sterfelijke, zwakke lichaam hebben we te leven, ook al is Christus in ons. Tegelijk is er een andere werkelijkheid: de Geest van God is er. Over die Geest schrijft Paulus (ook in vers 10): de Geest is leven dankzij de gerechtigheid; Paulus bedoelt met die gerechtigheid: het leven van Christus in overeenstemming met Gods wil.

Misschien heb je gelijk. Misschien ben je helemaal verkeerd bezig. Het zou best kunnen zijn dat de Geest van God niet aanwezig is in je leven. Met die mogelijkheid houdt Paulus rekening (zie vers 9). Het zou best eens zo kunnen zijn, dat jullie (jij en ook Jansma, om niet meer mensen te noemen) de Geest van Christus niet hebben en dus niet bij God horen.

Blijf dan niet verdrietig op de bank hangen. Laat je niet bij God weggagen. Maar luister goed naar hoe Paulus het zegt. Hij heeft het over de Geest van Christus. Denk aan Christus. Denk aan zijn leven en zijn lijden. Op die manier duwt Paulus je weer terug, naar de kerk, waar de Geest van God woont. Hij maakt aan jou en aan Jansma en aan alle andere mensen duidelijk, dat het afgelopen moet zijn met gemeentevergaderingen die op veldslagen lijken. En als je verdrietig bent over de slechte dingen die gebeuren en over je eigen aandeel daarin, dan is dat al een werk van de Geest van Christus. Hij opent je ogen voor je eigen tekortkomingen; Hij laat je de donkere kant van het leven zien en leert je te verlangen naar de lichte kant.

De Geest van God belooft aan ons een nieuw leven (vers 11)

Vervolgens komt Paulus met een bemoediging. Hij heeft het over de opstanding van Christus.

Op het eerste gezicht zegt die opstanding ons niet zoveel. Christus is op de derde dag opgestaan uit de dood. Dat weten we. Het is niet verrassend. We staan er niet van te kijken als iemand dat zegt. Het kost ons inspanning om hierdoor werkelijk bemoedigd te worden.

Denk eens terug aan die dag dat Jezus gevangen genomen werd; zijn leerlingen sloegen op de vlucht, op eentje na die zijn meester volgde om te zien wat er gebeurde. Denk eens terug aan die vreselijke nacht, de lange nacht waarin Jezus ter dood veroordeeld werd. Denk eens terug aan de dag na die vreselijke nacht, de dag van de kruisiging, Jezus vastgespijkerd aan een hout, tussen twee misdadigers. Hij stierf. Het was dramatisch. Iedereen was geschokt. Hij was *dóód*. Ze moesten Hem begraven. Denk eens terug aan de stille zaterdag, een dag van verdriet en eenzaamheid. Denk eens terug aan de zondag; vrouwen wilden de doodslucht gaan bestrijden en gingen geschokt op zoek naar het lijk van hun Heer; de leerlingen van Jezus deden de verhalen van de vrouwen af als kletsboek.

Denk aan dat alles eens terug. Dan worden we blij als we lezen over Christus' opstanding. Hij is niet dood, Hij leeft! God heeft Hem bij de doden vandaan gehaald. En de Geest van *die* God woont in ons! Dat is een echte bemoediging. Diezelfde Geest zal ons sterfelijk lichaam veranderen. Nu nog niet. Dat komt later.

Gesprekspunten

1. Welke verbinding ziet Paulus tussen de Here Jezus en de nieuwe wet?
2. Welke verbinding ziet Paulus tussen de Here Jezus en het nieuwe streven?
3. Welke verbinding ziet Paulus tussen de Here Jezus en het nieuwe leven?
4. Wat betekent al dit nieuwe in je eigen leven?

Literatuur

J.P. van Bruggen, 'Leven volgens plan', in: *De Reformatie* 66 (1990/1991) nr. 34-36.

Joh. Francke, *Gerechtigheid uit het geloof*. Schetsenbundel over de brief aan de christenen te Rome, Groningen 1984.

G. Gunnink, *Vrede door vrijspraak*. Bijbelstudie over de brief van Paulus aan de christenen te Rome, Barneveld 1988.